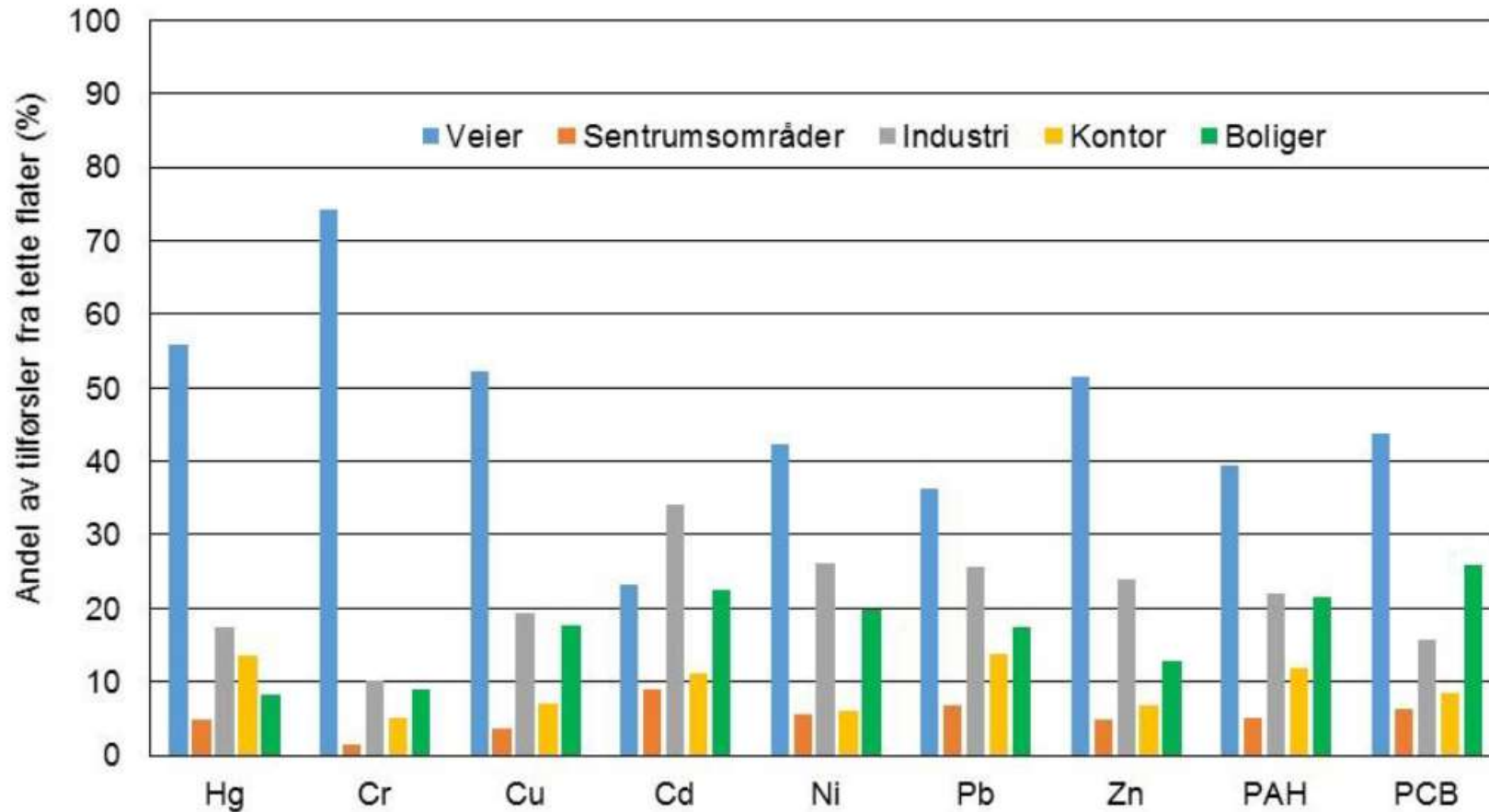

Status på sandfangregistrering i Akershus og Oslo

Simon Haraldsen
Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Forurensninger fra tette flater til Indre Oslofjord-tilførsler fra veier er dominerende (NIVA rapport 2012)

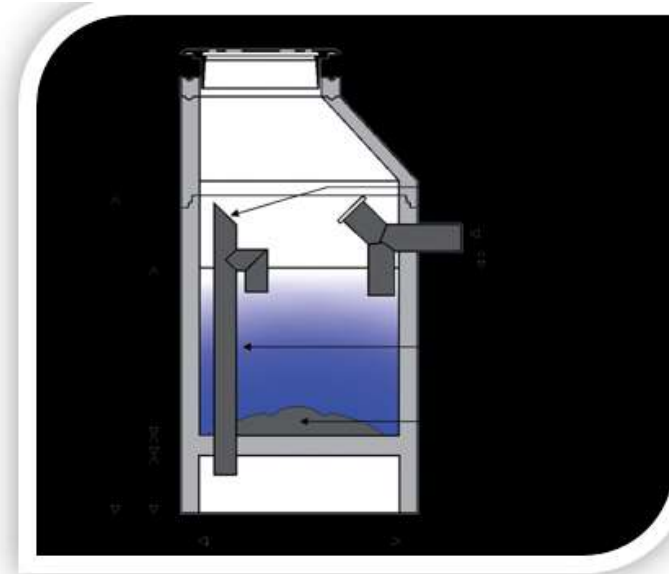
FMOAs sandfangundersøkelse i 2014

- Viste stor svikt i tømmerutinene .
- Mange hadde ufullstendig registreringer av sandfangene
- Kun 1 av 17 kommuner som besvarte undersøkelsen hadde tilfredstillende registrering og forsvarlig tømning av sandfang -fra kommunale veier.

Hvorfor har FMOA stort fokus på SANDFANG ?

Opptil 50% av miljøgifter kan fjernes fra veivannet til vassdrag og sjø !

- Enkelt og kostnadseffektivt tiltak.
- Investeringen er allerede gjort !!
- «Renseanlegget» utnyttes dårlig !!
- Veivann er den **STØRSTE** kilden til miljøgifter i byvassdrag !
- **FMOA PÅLEGG** ut juni 2016 til Oslo og Akershus kommunene med frist juni 2018 - med krav om registrering og forsvarlig tømning.

Overvannsutvalgets forslag til endringer

NOUen (2015) har også fokus på sandfang

- Foreslår eget punkt i forurensningsforskriften på tømning av sandfang tilknyttet veier og gater i byer og tettsteder.

NOU 2015: 16
Overvann i byer og tettsteder
Som problem og ressurs

RESULTATER FRA FMOA UNDERSØKELSEN 2018

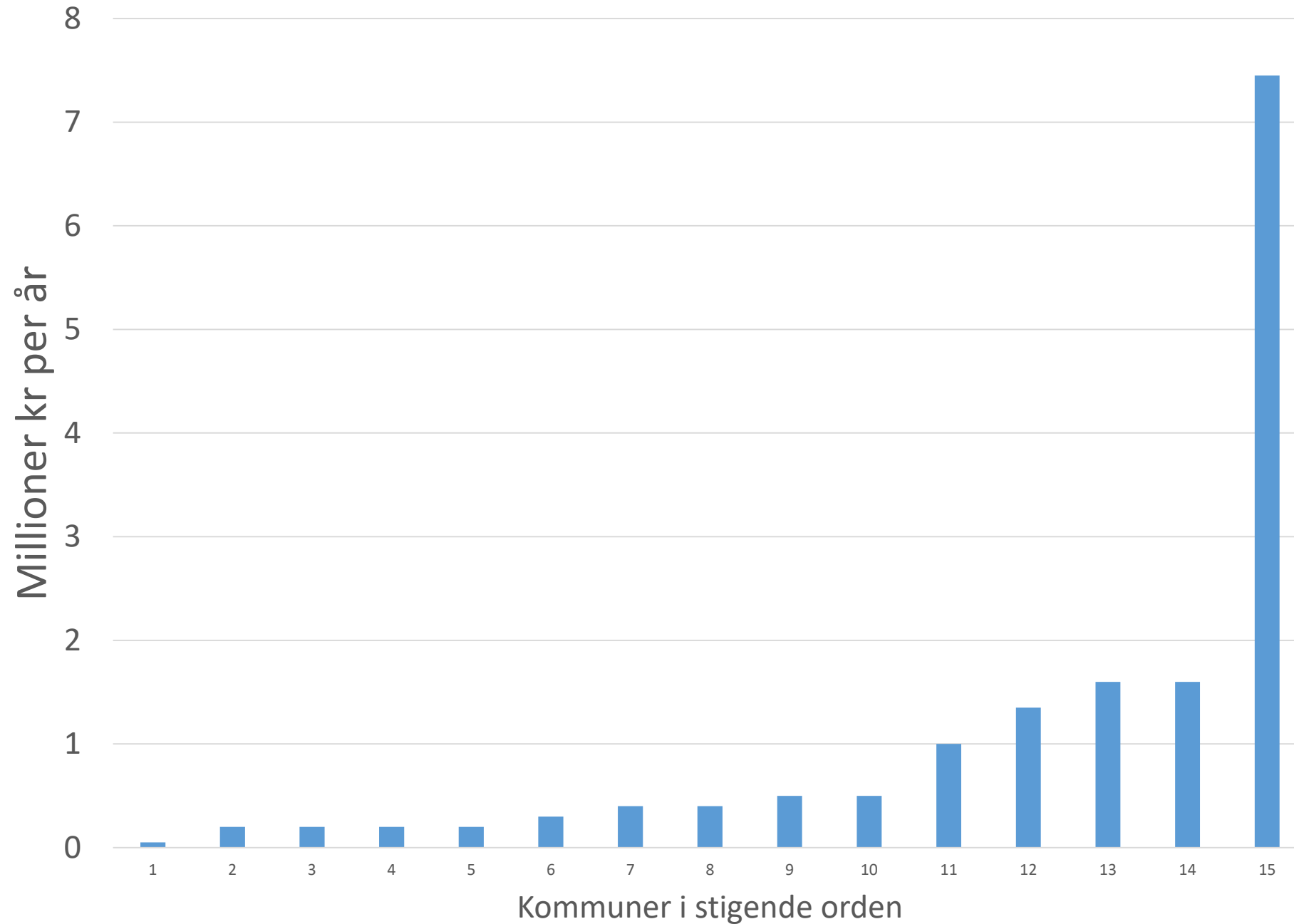
(Oslo og Akershuskommunenes rapportering på
FMOA pålegg)

Hva er gjort for å lage et registrerings-system?	Har laget et registrerings-system	Er i gang med å planlegge eller utarbeide registrerings-systemet	Ikke startet ennå
Antall kommuner	16	4	0

Hvordan er datasystemet lagt opp?	Gemini-VA evt. Excel ark i kombinasjon med Gemini- VA	GIS-Line	Annet GIS-system eller excel ark, m.m.
Antall kommuner	10	3	7

Hva er gjort for å registrere hvor fort sandfangene fylles opp?	Måler sanddybden ved tømning hver gang	Vil etter hvert starte opp målinger av sanddybder ved tømning	Vil bruke historiske data, erfaringer og loggførte hendelser	Vil bruke informasjon basert på risikovurdering, type område, fallforhold, etc.
Antall kommuner	3	4	8	5

Årlig budsjett til sandfangtømming i mill. kr for 15 kommuner

Antall sandfang i kommunen	Hvor mange ble tømt i 2017?	Hvor mange skal tømmes fremover?	% tømt i 2017
1300	0	250	0
264	26	Det utredes nå	10
979	150	200	15
443	12	443	3
700	100	150	14
1600	254	500	16
1290	20	Så langt budsjettet rekker	2
1500	Bare sporadisk tømming	300	Ca. 0
6600	423	3500	6
2903	152	543	5
2500	2200	850	88
24000	8845	9000	37
44	0	15	0
743	80	Avhengig av været	11
761	0	Det utredes nå	0
340	55	Det utredes nå	16
3200	338	950	11
748	15	200	2
1407	713	Det utredes nå	51
747	405	400	54

Ansvarlig etat	Enhet for eiendom	Bymiljø el. Vannmiljø	Kommunalteknisk	Enhet for veg	Enhet for VA
Antall kommuner	1	2	10	6	1

Hvordan prioriteres sandfangtømmingen?	Risiko for oppstuvning og tilstopping	Resipienthensyn	Tilstoppingsfare og resipienthensyn	Tømmebehov basert på graden av oppfylling
Antall kommuner	5	3	5	7

Mottakssted for sandfangmassene

Mottak av sandmassene	Antall kommuner
Øynebråten	3
Lindum	5
Øras/Esval	4
Lokale mottaksplasser	1
Franzefoss Gjennvinning	1
RETURA Askim	1
Lystad hvis forurenset, ellers Lindum	2
ROAF	1
Ikke avgjort ennå	1
Opp til tømmefirmaet	2

Fem kommuner oppgir bruk av mellomlagring av sandmassene

Levering av sandfangmasser

- **AVFALLSFORSKRIFTEN (§ 9-5) KLASSIFERES ETHVERT DEPONI I EN AV FØLGENDE KATEGORIER :**
 - Kategori 1: Deponier for farlig avfall
 - Kategori 2 : Deponier for ordinært avfall
 - Kategori 3 : Deponier for inert avfall
- De mest aktuelle deponiene for forurensede sandfangmasser i Oslo og Akershus kommuner er: ØRAS, ESVAL , ROAF, Lindum v/ Drammen (**kategori 2**)
- Inert deponier (ubetydelig forurenset) – 5-6 deponier innenfor fylkesgrensen og noen flere rett utenfor fylkesgrensen.

Mellomlagring av sandmasser (inntil 3 år): Kun tillatt hvis den ansvarlige vurderer at dette ikke utgjør en forurensrisiko. Ellers må det søkes FM om tillatelse.

- **Behandling** av forurensede masser krever tillatelse etter F-lov.

Er det tatt prøver av miljøgiftinnholdet i massene?	Nei	Nei, men det er planlagt / eller gjøres etter behov	Ja, noen prøver er tatt
Antall kommuner	8	3	9

Reparasjonsbehov av kummene	Lite	Moderat	Betydelig	Ukjent
Antall kommuner	11	7	1	1

Miljøgifter i sandfangsmasser fra Bergen

-i gj.snitt: Nivå med tilstandsklasse 3 i forurenset jord

Tabell 6. Kort oversikt over enkle, statistiske parametre for PCB, 9 viktige grunnstoffer samt TOC fra 68 sandfangsprøver i Bergen.

	As	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Sn	Zn	PCB	TOC
	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	µg/kg	%
Ar.snitt	6,5	1,13	30	273	0,20	32	126	18,8	698	91	5,2
Median	3,7	0,42	25	97	0,06	24	61	6,2	403	31	4,3
Min	<1	0,02	11	16	<0,01	7	9	<3	51	<0,4	0,4
Max	56	11,1	135	6600	2,81	309	675	444	4670	704	39

Adressater etter liste

Miljøvernvedelingen

Tordenskioldsgate 12
ca/Fylkesmannen i Østfold
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref:
Deres dato:
Vår ref: 2018/11632-1 M-FQ
Saksbehandler: Siri Haug
Direktetelefon: 22003683

Dato: 10.10.2018

Håndtering av masser fra sandfang og gateoppsop - informasjonsbrev

For å hindre ukontrollert forurensning som følge av feil håndtering av gateoppsop og masser fra sandfang, sender Fylkesmannen dette informasjonsbrevet til alle kommuner.

Etter en snørik vinter med økt behov for å strø grus, sand og salt på både veier, gang- og sykkelstier og fortau, ser vi at det kan være behov for å minne om at forurensningsloven regulerer hvordan det vi har strødd skal behandles når vi rydder opp. |

Det brukes årlig store mengder strøsand. Finstoffet i strøsand kan inneholde forurensninger, primært tungmetaller, tunge oljeforbindelser og polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAHer) fra eksos og slitasje av bildekk og kjørebane. I byområder med bebyggelse fra 1950-1970-tallet kan en i tillegg finne forurensning av PCB, mens en på havne- og kaiområder kan finne TBT. Massene kan også inneholde søppel og veisalter. Vi registrerer dessverre at gateoppsop og sandfangmasser i noen tilfeller leveres til mottak uten tillatelse etter forurensningsloven. Dette kan føre til ukontrollert spredning av forurensning.

Vi viser også til brev sendt kommunene 04.06.2016 med pålegg om registrering og tømning av sandfang.

<https://www.fylkesmannen.no/nn/Oslo-og-Akershus/Miljo-og-klima/Forureining/Tema-fra-A-A/Deponier/>

Takk for oppmerksomheten !